

Dr. Miro Cerar
Slovenija in Agenda 2030
(izhodišča za razpravo)

Prvo izhodišče razprave o človečnosti in skupnem dobru je, da gre za neločljivo povezanost dveh aspektov oziroma za dve strani istega kovanca. Samo tisto, kar je človečno je lahko skupno dobro in samo tisto kar je skupno dobro je lahko človečno.

Drugo izhodišče je dejstvo, da je človeška civilizacija na relativno nizki stopnji razvoja. Vse vrste konfliktov, nasilja, pretirane neenakosti, egoizma in materializma ter drugi tovrstni pokazatelji kažejo, kako daleč smo ljudje od uresničitve idealov kot so npr. pravičnost, mir, sožitje, sprava, sodelovanje ali solidarnost. Ta velik razkorak med ideali in stvarnostjo kaže, da je človeški potencial izjemno velik, njegova individualna in kolektivna razvojna stopnja pa je v povprečju še na pretežno rudimentarni ravni.

Tretje izhodišče je dejstvo, da je kljub vsesmerno nihajoči dinamiki civilizacijskega razvoja, človeštvo do danes le napredovalo na ravni morale in etike. Teoretično in praktično se to izraža skozi teorijo in prakso uveljavljanja človekovih svoboščin in pravic, demokratičnih vrednot, pravne in socialne države ipd. Ta napredek v razvoju še ni niti univerzalen niti dovolj utrjen, zato je prizadevanje etično ozaveščenih posameznikov in skupin za ohranitev in nadgrajevanje te razvojne stopnje izjemnega pomena.

Četrto izhodišče je opozorilo na paradoks sodobnega razvoja, ki se kaže v razkoraku med doseženo visoko stopnjo znanja v družbi na eni strani in ohranjanjem primitivne kulture »kruha in iger« na drugi. Še nikoli v zgodovini ni tako veliko ljudi imelo tako veliko informacij, izobrazbe in znanja, hkrati pa še nikoli v zgodovini ni tako veliko ljudi tako slabo izkoriščalo to znanje v smeri krepitve človečnosti in skupnega dobra. Velikanske neenakosti, diskriminacije, revščina, lakota, oboroženi spopadi in marsikateri drugi negativni pojavi dokazujejo, da etični razvoj človeštva močno zaostaja za tehnološkim razvojem, kar pomeni za človeštvo veliko nevarnost.

Peto izhodišče je, da je Agenda 2030 za trajnostni razvoj, ki je bila spetembra 2015 sprejeta na Vrhu OZN, eden najpomembnejših svetovnih dokumentov oziroma projektov v smeri zagotavljanja človečnosti in prizadevanja za skupno dobro vseh ljudi in človeštva kot takega. Glede na prejšnje ugotovitve oziroma izhodišča je sicer težko realno pričakovati, da bodo cilji tega akcijskega načrta v navedenem roku ali vsaj kmalu zatem v večji meri realizirani. Toda že stopnjevano prizadevanje v zastavljeni smeri ter upanje, da so ti cilji sploh dosegljivi kaže (vsaj začasni) porast stopnje ozaveščenosti človeštva o nujnem prehodu od besed k dejanjem na področju etičnih imperativov in trajnostnega razvoja.

Šesto izhodišče je ugotovitev, da je Agenda 2030 ena (naj)primernejših naveznih točk za poglobljeno in širšo razpravo o človečnosti in skupnem dobru. Ob tem je treba reči, da je tovrstna razprava v času, ko človeštvu poleg že znanih nevarnosti grozijo tudi številne nove, še kako potrebna. Poleg konfliktov, nalezljivih bolezni in avtoritarnih politik, kar so le nekateri primeri starih nevarnosti v novih preoblekah, nas danes ogrožajo tudi povsem nove nevarnosti, kot so npr. izčrpavanje in onesnaževanje narave oziroma planeta ter podnebne spremembe. Brez pravega in zadostnega etičnega pristopa k soočanju s temi grozečimi izzivi, le-tem človeštvo kljub vsemu tehnološkemu znanju in napredku enostavno ne bo kos.